

Total No. of Printed Pages—4

6 SEM TDC GEPS (CBCS) 6.1

2 0 2 4

(May)

POLITICAL SCIENCE

(Generic Elective)

Paper : GE-6.1

(Human Rights, Gender and Environment)

Full Marks : 80

Pass Marks : 32

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

1. তলত দিয়াবোৰৰ উত্তৰ লিখা/শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা :

1×8=8

**Answer/Choose the correct answer from the
following :**

**(a) *Seeing Like a Feminist* নামৰ গ্ৰন্থখনৰ লেখকৰ
নাম উল্লেখ কৰা।**

○ Name the author of the book, *Seeing Like a Feminist*.

**(b) মানৱ অধিকাৰৰ সাৰ্বজনীন ঘোষণাপত্ৰখন কেতিয়া গ্ৰহণ
কৰা হৈছিল?**

**When was the Universal Declaration of
Human Rights adopted?**

**(c) ভাৰতৰ ৰাষ্ট্ৰীয় মানৱ অধিকাৰ আয়োগৰ বৰ্তমান
সভাপতিগৰাকীৰ নাম উল্লেখ কৰা।**

**Name the present Chairperson of the
National Human Rights Commission of
India.**

(2)

(d) Earth Summit, 2002 লণ্ডনত/জোহান্সবাৰ্গত/ছিডনীত/টকিঅ'ত অনুষ্ঠিত হৈছিল।
The Earth Summit, 2002 was held in London/Johannesburg/Sidney/Tokyo.

(e) কোনগৰাকী প্ৰখ্যাত আদিবাসী বিপ্লৱীয়ে 'জল, জঙ্গল আৰু জমিন'ৰ শ্লোগান আগবঢ়াইছিল?

Which prominent Adivasi revolutionary gave the slogan of 'Jal, Jangal and Jameen'?

(f) ৰাষ্ট্ৰীয় মহিলা আয়োগ কেতিয়া প্ৰতিষ্ঠা কৰা হৈছিল?
When was the National Commission for Women established?

(g) ভাৰতীয় সংবিধানৰ কোনটো অনুচ্ছেদ সমতাৰ অধিকাৰৰ লগত জড়িত?

Which Article of the Indian Constitution is associated with the Right to Equality?

(h) *Annihilation of Caste* নামৰ গ্ৰন্থখন বি. আৰ. আম্বেডকাৰ/জ্যোতিৰা ফুলে/মহাত্মা গান্ধী/এম. এন. শ্ৰীনিবাস-এ লিখিছিল।

The book, *Annihilation of Caste* was written by B. R. Ambedkar/Jyotiba Phule/Mahatma Gandhi/M. N. Srinivas.

2. তলত দিয়াখিনিকৰ বিষয়ে লিখা (প্ৰতিটো ১৫০ শব্দৰ ভিতৰত):

4×4=16

Write on the following (within 150 words each):

(a) সামাজিক অসমতাৰ কাৰণ হিচাবে সামাজিক ব্ৰিঙ
Gender as cause of social inequality

24P/1010

(Continued)

(3)

(b) পিতৃতন্ত্ৰৰ উৎস
Sources of Patriarchy

(c) সংখ্যালঘু আৰু মানৱ অধিকাৰ
Minorities and human rights

(d) মহিলাৰ ৰাজনৈতিক অংশগ্ৰহণ
Political participation of women

3. বিশ্বায়ন কাক বোলে? ভাৰতৰ আদিবাসী আৰু কৃষকসকলৰ ওপৰত বিশ্বায়নৰ প্ৰভাৱ আলোচনা কৰা। 3+9=12

What is globalization? Discuss the impact of globalization on the Adivasis and the farmers of India.

অথবা / Or

জাতি আৰু শ্ৰেণীৰ অৰ্থ আৰু সংজ্ঞা লিখা। জাতি শ্ৰেণীৰ পৰা কেনেকৈ পৃথক, পৰ্যালোচনা কৰা। 6+6=12

Write the meaning and definition of caste and class. Analyze how caste is different from class.

4. মানৱ অধিকাৰৰ সংজ্ঞা দিয়া। মানৱ অধিকাৰৰ সাৰ্বজনীন ঘোষণাপত্ৰখনৰ সমালোচনাত্মক ব্যাখ্যা কৰা। 3+8=11

Define human rights. Critically explain the Universal Declaration of Human Rights.

অথবা / Or

ভাৰতবৰ্ষৰ ৰাষ্ট্ৰীয় মানৱ অধিকাৰ আয়োগৰ ক্ষমতা আৰু কাৰ্য্যৱলী আলোচনা কৰা। 11

Discuss the powers and functions of the National Human Rights Commission of India.

24P/1010

(Turn Over)

5. ভাৰতীয় সংবিধানত অন্তৰ্ভুক্ত মানৱ অধিকাৰসমূহ আলোচনা কৰা। 11

Discuss the human rights included in the Indian Constitution.

অথবা / Or

দলিতসকলৰ মানৱ অধিকাৰসমূহ আলোচনা কৰা।

Discuss the human rights of the Dalits.

6. ভাৰতবৰ্ষৰ অৰ্থনৈতিক বিকাশত মহিলাৰ ভূমিকা সম্পৰ্কে
পর্যালোচনা কৰা। 11

Evaluate the role of women in the economic development of India.

অথবা / Or

মহিলাৰ অধিকাৰ সুৰক্ষাৰ বাবে কিছুমান পদক্ষেপৰ পৰামৰ্শ
আগবঢ়োৱা।

Suggest some measures for the protection of women's rights.

7. বহনক্ষম বিকাশ কি? পৰিৱেশ সুৰক্ষাৰ বাবে ৰাষ্ট্ৰসংঘই লোৱা
পদক্ষেপসমূহ আলোচনা কৰা। 3+8=11

What do you mean by sustainable development? Discuss the steps taken by the UN for the protection of the environment.

অথবা / Or

ভাৰতত পৰিৱেশ আন্দোলনসমূহৰ প্ৰভাৱৰ বিষয়ে পর্যালোচনা
কৰা। 11

Analyze the impact of environmental movements in India.

★★★